

ظهور اسلام

سرزمین عربستان

همان طور که می دانید، اسلام از سرزمین عربستان طلوع کرد.

با استفاده از نقشه، به این پرسش ها پاسخ دهید :

۱ - عربستان در کدام قسمت قاره‌ی آسیا قرار دارد؟

۲ - دریاها و سرزمین‌های اطراف عربستان کدام‌اند؟

۳ - نام سرزمین جنوبی عربستان چیست؟ به نظر شما چرا به رنگ نقشه‌ی ایران است؟

۴ - حجاز در کدام قسمت عربستان واقع است؟

۵ - شهرهای مهم عربستان در کدام قسمت آن قرار دارند؟

زندگی و عقاید دینی مردم عربستان پیش از اسلام

اعراب که ساکنان سرزمین عربستان هستند در گذشته به صورت قبیله‌ای زندگی می‌کردند. از مهم‌ترین قبایل عرب، قبیله‌ی قریش بود که در حجاز زندگی می‌کردند. مکه و یثرب و طائف از شهرهای مهم حجاز بود که در مسیر حرکت کاروان‌های تجاری از هند و یمن به شام قرار داشت. پیامبرانی چون حضرت هود (ع) و حضرت صالح (ع) به ترتیب در جنوب و شمال عربستان مبعوث شدند. حضرت ابراهیم (ع) نیز مدتی در عربستان و مکه به سر برده است.

تعدادی از مردم عربستان پیرو حضرت ابراهیم (ع) بودند، اما پیشتر آن‌ها با گذشت زمان به بت‌پرستی روی آورده و خانه‌ی کعبه را که حضرت ابراهیم (ع) آن را محل پرستش خدا قرار داده بود به بت‌خانه تبدیل کرده بودند. در چنین شرایطی اسلام در عربستان ظهور کرد.

حضرت محمد (ص)، آخرین پیامبر الهی

حضرت محمد (ص) در شهر مکه به دنیا آمد. او دوران جوانی خود را در مکه گذرانید. مردم مکه که درستکاری محمد (ص) را می‌دیدند، به او «امین» لقب داده بودند.

محمد امین یاور ستم دیدگان بود و به افراد ضعیف و فقیر کمک می‌کرد. در بیست‌سالگی او و عده‌ای از جوانان مکه برای کمک به ستم دیدگان پیمانی بستند.

حضرت محمد (ص) در سن بیست و پنج‌سالگی، با سرمایه‌ی زنی پاک‌دامن و محترم به نام خدیجه، برای تجارت به شام رفت. شهرت او به امانت‌داری و درست‌کاری، باعث شده بود تا خدیجه، سرمایه‌ی خود را برای تجارت در اختیار وی قرار دهد. صفات پسندیده حضرت خدیجه، زمینه‌ی ازدواج او را با حضرت محمد (ص) فراهم کرد. تولّد حضرت فاطمه‌زهرا (س)، بانوی بزرگوار اسلام از نتایج این ازدواج بود.

بعثت حضرت محمد (ص) به پیامبری

حضرت محمد (ص)، یک ماه از سال را برای تفکر و عبادت، به غار حرا می‌رفت. سرانجام در همان جا خداوند او را به پیامبری مبعوث کرد. در آن هنگام، پیامبر (ص) چهل سال داشت. او از جانب خداوند مأمور شد تا مردم جهان را به پرستش خدای یکتا، دست برداشتن از بت‌پرستی، ایمان به روز رستاخیز و قبول پیامبری خود دعوت کند. اولین کسانی که در همان آغاز ایمان آوردند، حضرت علی (ع) پسر عمومی پیامبر و حضرت خدیجه (س)، همسر ایشان بودند.

غار حرا

شروع دعوت آشکار

رسول گرامی اسلام تا سه سال مردم را به طور پنهانی به دین اسلام دعوت می کرد. در این مدت، عده‌ی کمی از مردم مکه به او ایمان آوردند. پس از آن، خداوند آن حضرت را مأمور کرد تا دعوت خود را آشکار سازد و پیش از همه، اقوام و خویشاں را به پرستش خدای یگانه و ترک بت‌ها دعوت کند. پس، پیامبر اسلام اقوام و خویشاں خود را در یک جا گرد آورد و با آنان سخن گفت. او در سخنان خود، آن‌ها را به دوری از شرک و بت‌پرستی و اطاعت از فرمان‌های خداوند دعوت کرد و فرمود: «هر کس نخست ایمان بیاورد، برادر و جانشین من خواهد بود.» به نوشته‌ی مورخان از آن جمع، تنها علی(ع) ایمان قلبی خود را آشکارا بیان کرد و پیامبر(ص) نیز او را به عنوان جانشین خویش معرفی نمود. پس از این واقعه پیامبر با یاری خدای بزرگ به تبلیغ اسلام پرداخت و به تدریج بر تعداد مسلمانان افروزد. شد.

شروع آزار مسلمانان به وسیله‌ی مشرکان

مخالفان اسلام، یعنی اشراف قریش که برده‌دار و ستمگر بودند، از پیشرفت اسلام احساس خطر می کردند؛ زیرا می دانستند این دین الهی مخالف ظلم و ستم است و براساس تعالیم آن برده‌ای چون

بلال جبشی با سایر مردم تفاوتی ندارد. مشرکان برای جلوگیری از گسترش اسلام، کوشیدند با فریب کاری و دادن انواع وعده‌ها، رسول خدا را از ادامه‌ی دعوتش باز دارند اما پیامبر(ص) وعده‌های آنان را نپذیرفت و با ایمان استوار به راه خود ادامه داد. از آن پس، مشرکان به آزار و شکنجه‌ی مسلمانان پرداختند. با وجود آزار مشرکان، رسول خدا و مسلمانان با صبر و بردباری به تبلیغ اسلام ادامه دادند. پیامبر(ص) آیات قرآن را برای مردم می‌خواند و تعالیم اسلام و احکام الهی را به آنان عرضه می‌کرد. در نتیجه‌ی این تلاش‌های خستگی ناپذیر روز به روز بر تعداد مسلمانان افزوده می‌شد.

هجرت گروهی از مسلمانان به حبشه

هر چه تعداد مسلمانان بیشتر می‌شد، خشم و کینه‌ی مشرکان نسبت به اسلام و مسلمانان شدت بیشتری می‌یافتد. در این زمان، مهم‌ترین دشمنان اسلام، ابوجهل، ابولهب و ابوسفیان بودند. به تدریج، شدت آزار مشرکان به حدّی رسید که پیامبر اسلام، به تعدادی از مسلمانان دستور داد مکه را ترک کنند و به حبشه بروند. سرپرست مسلمانانی که به حبشه مهاجرت کردند، جعفر بن ابی طالب بود. برای آشنایی با مسیر این گروه از مهاجران به نقشه‌ی صفحه‌ی بعد نگاه کنید.

مشرکان مکه شخصی به نام عمرو عاص را با هدایای بسیار نزد پادشاه حبشه فرستادند و از او خواستند که مسلمانان را به آن‌ها تحولی دهد. پادشاه حبشه – که از پیروان حضرت عیسی(ع) بود – پس از آن که درباره‌ی عقاید مسلمانان تحقیق کرد و دانست که خدای یکتا را می‌پرستند و به پیامبران الهی اعتقاد دارند، هدایای مشرکان را پس داد و به مسلمانان اجازه داد که در آزادی و امنیت در حبشه زندگی کنند.^۱

محاصره‌ی اقتصادی مسلمانان

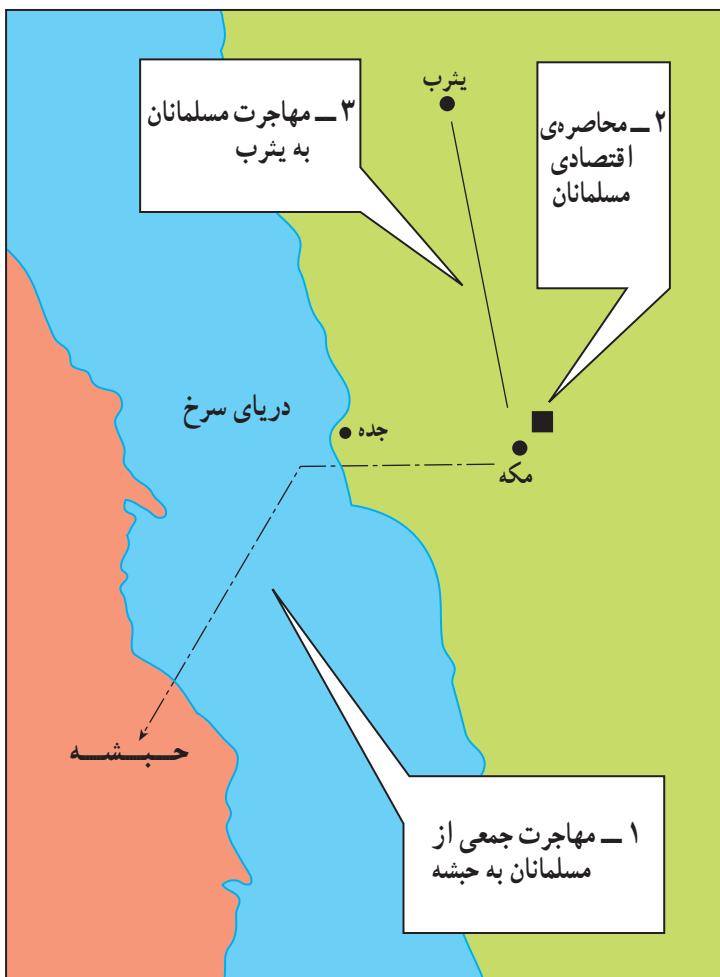
مشرکان از این که توانسته بودند مسلمانان را از حبشه بازگردانند، بسیار خشمگین بودند. به همین دلیل، تصمیم گرفتند که میان خود عهدنامه‌ای بنویسند و پیامبر و پیروانش را تحریم اقتصادی کنند؛ یعنی، از آن‌ها چیزی نخرند، به آنان چیزی نفروشند و رابطه‌ی خود را با آن‌ها قطع کنند. مسلمانان پس از این که از عهدنامه آگاه شدند، به همراه ابوطالب و پیامبر به یکی از دره‌های اطراف مکه رفتند و مدت سه سال در آنجا زندگی کردند. زندگی در آنجا بسیار دشوار بود. در این مدت ابوطالب و خدیجه نیازهای محاصره شدگان را تأمین می‌کردند.

۱- پادشاه حبشه نجاشی نام داشت و بعدها مسلمان شد.

مدتی بعد حضرت محمد(ص) به ابوطالب خبر داد که به خواست خداوند موریانه عهدنامه را خورده است. وقتی این خبر به مشرکان رسید، به سراغ عهدنامه رفتند و درستی گفتار پیامبر به آنان ثابت شد؛ در نتیجه، از محاصره‌ی مسلمانان دست برداشتند (سال دهم بعثت). بدین ترتیب، مسلمانان با پایداری در راه حفظ دین خود به پیروزی دست یافتند.

مهاجرت مسلمانان به شهر یثرب

هنوز مدت زیادی از پایان محاصره‌ی اقتصادی پیامبر و بستگانش نگذشته بود که ابوطالب و حضرت خدیجه(س) وفات یافتند. این دو تن، از یاوران بزرگ پیامبر(ص) بودند. پس از درگذشت آنان مشرکان بر آزارهای خود نسبت به پیامبر(ص) و مسلمانان افزودند.

در سال یازدهم بعثت، چند تن از مردم یثرب که به مکه مسافرت کرده بودند، با پیامبر(ص) آشنا شدند و اسلام آورdenد. وقتی خبر بعثت رسول خدا به یثرب رسید و مردم این شهر با آین نجات بخش اسلام آشنا شدند، در صدد برآمدن دین اسلام را پذیرند و از پیامبر (ص) اطاعت کنند.

در سال های بعد نیز تعدادی از مردم یثرب تزد پیامبر(ص) رفته و پس از قبول اسلام، با آن حضرت پیمان بستند که رسول خدا را یاری کنند؛ به همین جهت به آنان انصار (یاری کنندگان) گفته شد. در این زمان، پیامبر اسلام به مسلمانان اجازه داد که به یثرب هجرت کنند. یاران پیامبر(ص) به دنبال این فرمان، دسته دسته به یثرب مهاجرت کردند. این دسته از مسلمانان را که برای حفظ دین و ایمان، اموال خویش را رها کردند و از شهر خود - یعنی مکه - به یثرب مهاجرت نمودند، مهاجرین (هجرت کنندگان) می گویند. پس از آن رسول خدا نیز آماده هجرت شد. این در حالی بود که مشرکان تصمیم گرفته بودند، شبانه به خانه‌ی آن حضرت هجوم برند و ایشان را در بستر به قتل رسانند. برای این که این تصمیم مشرکان به نتیجه نرسد، حضرت علی(ع) شب در بستر پیامبر خواهد و پیامبر(ص) مخفیانه از مکه خارج شد. اگر فرد دیگری به جای حضرت علی(ع) انتخاب می شد، ممکن بود از ترس مرگ، از بستر خارج شود و فرار کند. در آن صورت تصمیم پیامبر (ص) آشکار می شد و جان آن حضرت در خطر قرار می گرفت. بنابراین برای این کار، به فردی مطمئن و شجاع نیاز بود.

پرسش و جستجو

- ۱- در دوره‌ی پیش از اسلام چه دین‌هایی در عربستان رایج بود؟
- ۲- آیا می‌دانید محمد (ص) در چه سالی متولد شد؟ در این باره تحقیق کنید.
- ۳- چرا حضرت محمد (ص) به غار حرا می‌رفت؟
- ۴- پیامبر (ص) مردم را به چه چیزهایی دعوت می‌کرد؟
- ۵- چرا اشراف قریش از پیشرفت اسلام احساس خطر می‌کردند؟
- ۶- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید:
 - الف - مشرکان مکه شخصی به نام را با هدایای زیاد نزد پادشاه حبشه فرستادند.
 - ب - پیامبر (ص) مردم را به مدت به طور پنهانی به اسلام دعوت کرد.
 - ج - دو تن از تزدیکان پیامبر به نام نیازهای محاصره شدگان را تأمین می‌کردند.
- ۷- دو مورد از حوادثی را که حضرت علی(ع) در آن‌ها نقش مهمی داشت، توضیح دهید.

پیامبر (ص) در مدینه

مدینه، مرکز حکومت اسلامی

همان طور که خواندید، رسول خدا سرانجام پس از روزهای متواتی راه پیمایی سخت و طاقت فرسا، به یثرب رسید و مورد استقبال مسلمانان این شهر قرار گرفت. آنان پیش از ورود رسول خدا همهی بتها و آثار شرک را نابود کرده بودند. از آن پس، شهر یثرب، مدینة النبی (شهر پیامبر) نامیده شد. ورود پیامبر اسلام به مدینه را باید آغاز حکومت اسلامی دانست. تأسیس حکومت جزو اهداف اساسی رسالت پیامبر (ص) بود، زیرا مکتب اسلام برای تمام ابعاد زندگی فردی و جمعی انسانها احکام و قوانینی داشت که بدون تشکیل حکومت اجرای آنها ممکن نبود. سال هجرت پیامبر از مکه به مدینه و تأسیس این حکومت به وسیله‌ی ایشان، مبدأ تاریخ اسلام قرار گرفت. پیامبر اسلام (ص) پس از ورود به مدینه، ابتدا مسجدی بنا نهاد. این مسجد علاوه بر آن که محل عبادت مسلمانان بود، مرکز حکومت و تصمیم‌گیری و اجتماع مسلمانان مدینه نیز محسوب می‌شد. از دیگر اقدامات پیامبر (ص) در آغاز ورود به مدینه، ایجاد پیوند برادری دینی میان مسلمانان به جای تعصبات قبیله‌ای بود. به همین جهت مسلمانان را دو بهدو باهم برادر اعلام کرد و خود با علی (ع) پیمان برادری بست و او را برادر خود در دنیا و آخرت خواند.

غزوه‌ی بدرا

در سال دوم پس از هجرت، میان مسلمانان و مشرکان جنگ درگرفت. جریان از این قرار بود که یک کاروان بازرگانی مشرکان که از شام به مکه می‌رفت، از نزدیکی مدینه عبور می‌کرد. مشرکان از بیم آن که کالاهای این کاروان به تصرف مسلمانان درآید، سپاهی را برای حفاظت از آن به طرف مدینه فرستادند. کاروان مشرکان از اطراف مدینه دور شد اما میان این سپاه به فرماندهی ابوسفیان و سپاه اسلام به فرماندهی پیامبر (ص) جنگ درگرفت. این جنگ که در نزدیکی چاههایی به نام بدُر روی داد، به جنگ بدُر شهرت یافت و چون رسول خدا شخصاً در این جنگ حضور داشت، بدان غزوه‌ی بدرا بدر می‌گویند.

بشرکان که تعداد نفرات و اسلحه‌ی زیاد مغورشان ساخته بود، تصور می‌کردند که مسلمانان را شکست خواهند داد اماً مسلمانان که با ایمان به خداوند به میدان آمده بودند، چون کوهی استوار در مقابل آنان ایستادند و توانستند آنان را شکست دهند. دلاوری حمزه عمومی پیامبر و حضرت علی (ع) تأثیر زیادی در پیروزی مسلمانان در این غزوه داشت.

پیروزی مسلمانان در غزوه‌ی بدر، آوازه‌ی اسلام را در سراسر عربستان پراکنده ساخت و مشرکان را هراسان کرد.

غَزْوَةِ أُحَدٍ

در سال سوم هجرت، مشرکان مکه برای جبران شکست بدر با سپاهی سه هزار نفری و تجهیزات فراوان به طرف مدینه حرکت کردند. هنگامی که خبر لشکرکشی آنان به پیامبر رسید، آن حضرت مصلحت دید که مسلمانان در داخل شهر مدینه به دفاع پردازنند اماً چون عده‌ی زیادی از جوانان، خواهان جنگ در بیرون شهر بودند، پیامبر(ص) سپاه اسلام را به آن جا هدایت کرد. در این نبرد ابتدا مسلمانان پیروز شدند، اما چون گروهی از رزم‌مندان مسلمان از دستور رسول خدا (فرمانده‌ی جنگ) غفلت کردند، مشرکان موفق شدند از شکست پیروزی بسازند.

غَزْوَةِ خَنْدَقٍ

در سال پنجم هجرت، مشرکان مکه از سراسر عربستان متحданی را فراهم آوردند و تصمیم گرفتند با سپاهی بسیار بزرگ به مدینه حمله کنند. آنان یهودیان مدینه را نیز که از پیشرفت اسلام ناراحت بودند، با خود هم پیمان کردند. هنگامی که پیامبر(ص) از لشکرکشی دشمنان اسلام با خبر شد، با اصحاب خود به مشورت پرداخت. سلمان فارسی پیشنهاد کرد که برای مقابله با دشمنان در شمال مدینه خندقی حفر کنند؛ زیرا به دلیل وجود کوهستان و نخلستان، دشمنان از راههای دیگر نمی‌توانستند به شهر حمله کنند. سلمان ایرانی بود. او در مدینه با اسلام آشنا شده و به جمع یاران رسول خدا پیوسته بود.

هنگامی که مشرکان به مدینه رسیدند، در مقابل خوش خندقی را یافتند که تا آن زمان ندیده بودند. آن‌ها چاره‌ای جز توقف در آن سوی خندق و محاصره‌ی مدینه نداشتند. چند روز بعد، عده‌ای از جنگ‌جویان نامی قریش تصمیم گرفتند از خندق بگذرند. حضرت علی (ع) به مقابله با آنان رفت و پس

بخشی از وقایع تاریخ اسلام در زمان پیامبر (ص)

از کشن عمو و بن عَبْدُوْدْ معروف‌ترین پهلوان آن‌ها و یکی از همراهاتش، بقیه‌ی آن‌ها را به آن سوی خندق فراری داد. هنگامی که علی (ع) به جنگ عمو رفت پیامبر (ص) فرمود: «اینک تمام اسلام به مبارزه با تمام کفر بیرون شد». در این زمان، طوفانی شروع شد که چادرهای مشرکان را از جا برکند و موجب به هم خوردن نظم سپاه آنان شد.

با پیداشدن اختلاف و بالاگرفتن آن در میان مشرکان، آنان تصمیم گرفتند به مکه بازگردند؛ بنابراین، بدون کوچک‌ترین موقفيتی از اطراف مدینه پراکنده شدند و شکست را پذيرفتند.

صلح حدیبیه و گسترش اسلام

پس از غزوه‌ی خندق، قدرت مسلمانان بر بسیاری از عرب‌ها آشکار شد؛ به طوری که مشرکان مکه، حاضر به صلح با مسلمانان شدند. بدین ترتیب، پیمان صلح حدیبیه به وجود آمد. براساس این پیمان، مشرکان متعهد شدند که تا ده سال با مسلمانان وارد جنگ نشوند؛ به آنان اجازه‌ی زیارت خانه‌ی خدا را بدهند و امنیت و آرامش لازم را برای آنان فراهم سازند.

با امضای پیمان صلح، پیامبر اسلام (ص) توانست آزادانه به تبلیغ اسلام بپردازد و نه تنها مردم سرزمین عربستان بلکه ساکنان کشورهای دیگر را نیز به اسلام این دین الهی دعوت کند. به همین منظور، پیامبر اسلام (ص) نامه‌هایی به شاهان ایران و روم و مصر نوشت و آنان را به اسلام دعوت نمود.

فتح خیر

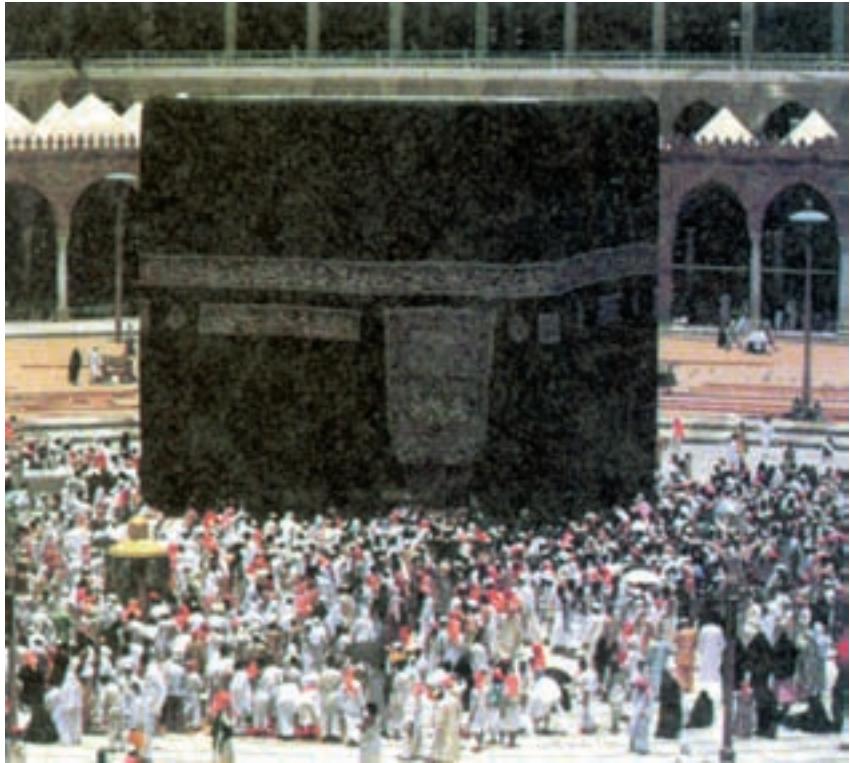
پس از امضای پیمان صلح، دین اسلام روز به روز گسترش پیشتری یافت و دشمنان آن نیز خشمگین‌تر شدند. از جمله‌ی این دشمنان، یهودیان منطقه‌ی خیر بودند که با کارشکنی‌های خود، برای مسلمانان مشکل ایجاد می‌کردند. به همین دلیل، پیامبر (ص) در سال هفتم هجرت، به مقابله با آنان شافت و قلعه‌های آن‌ها را محاصره کرد. این جنگ‌ها که دلاوری امام علی (ع) و فداکاری مسلمانان در آن‌ها کاملاً آشکار بود، با پیروزی مسلمانان پایان یافت. در همین زمان، جعفر بن ابی طالب و مسلمانانی که سال‌ها پیش به حیشه مهاجرت کرده بودند، به مدینه بازگشتند.

فتح مکه

تقریباً دو سال پس از صلح حدیبیه، مشرکان پیمان‌شکنی کردند.^۱ در نتیجه، پیامبر اسلام با سپاه بزرگی به سوی مکه حرکت کرد. مشرکان که در خود توان مقاومت نمی‌دیدند، در صدد تسلیم برآمدند؛ پیامبر اسلام نیز به اهالی مکه امان داد. بدین ترتیب، هشت سال پس از هجرت، مکه به وسیله‌ی مسلمانان فتح شد و مهاجران توانستند به زادگاه خود بازگردند. با ورود مسلمانان به مکه، پیامبر گرامی اسلام، بیشتر کسانی را که در مقابل اسلام سر تسلیم فرود آورده بودند، عفو کرد. در خانه‌ی کعبه به فرمان پیامبر (ص)، امام علی (ع) بر دوش آن حضرت قرار گرفت و تمامی بت‌ها را واژگون ساخت. به این ترتیب، کعبه بار دیگر محل عبادت خدای یکتا شد.

در این زمان، ابوسفیان و خانواده‌اش که از دشمنان سرسخت اسلام بودند، اعلام کردند که مسلمان شده‌اند. پیامبر اسلام هم آنان را بخشدید. فتح شهر مکه که بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر حجاز و مرکز دینی و تجاری اعراب بود، آوازه‌ی شکوه و عظمت اسلام را به گوش همه‌ی مردم عربستان رساند. از آن پس، گروه گروه از مردم این کشور به دین اسلام گرویدند و طولی نکشید که بیشتر مردم عربستان مسلمان شدند.

۱ - مشرکان با کشتن تعدادی از متحдан مسلمانان پیمان‌شکنی کردند. طبق پیمان صلح، جنگ‌های این از طرفین با متحدان یک‌دیگر نیز منع اعلام شده بود.

با فداکاری نبی اکرم و مسلمانان، کعبه بار دیگر به خانه‌ی خدا و محل زیارت مسلمان‌ها تبدیل شد.

آخرین سال‌های زندگی پیامبر اسلام

آخرین سال‌های زندگی رسول خدا به تقویت پایه‌های اسلام در عربستان و تبلیغ اسلام سپری شد. از مهم‌ترین اقدامات پیامبر گرامی اسلام در این سال‌ها، انتصاب حضرت علی(ع) به جانشینی خود بود. آن حضرت هنگامی که از آخرین سفر حج خود بازمی‌گشت، دستور داد تا همه‌ی زائران خانه‌ی خدا در محلی به نام **غَدَيرِ حُمْرَ** جمع شوند. در آن جا پیامبر(ص) حضرت علی(ع) را به عنوان جانشین خود و رهبر مسلمانان معرفی کرد و خطاب به آنان فرمود: «هر کس که من مولای او هستم، علی مولای است.» سپس تمام زائران با حضرت علی(ع) بیعت کردند. پس از این واقعه، این آیه‌ی قرآن کریم نازل شد: «امروز دینتان را برای شما تکمیل کردم و نعمتم را بر شما تمام ساختم و پسندیدم که دین شما اسلام باشد.»^۱

۱ - سوره‌ی مائده، آیه‌ی ۳.

مسجد و آرامگاه رسول خدا در مدینه

پیامبر در آخرین روزهای زندگی خود، سخت می‌کوشید تا لشکری را به فرماندهی اُسامه به سوی شام (مرزهای روم) روانه کند. اُسامه حدود نوزده سال داشت؛ به همین دلیل، عده‌ای به رسول خدا اعتراض کردند که چرا جوانی کم‌سال را به فرماندهی انصار و مهاجرین برگزیده است؛ پیامبر(ص) فرمود او شایسته‌ی فرماندهی است. در همین ایام، پیامبر(ص) بیمار شدند و عده‌ای به بهانه‌ی بیماری ایشان، از پیوستن به سپاه اُسامه خودداری کردند. پیامبر(ص) از این نافرمانی ناراحت شدند و کسانی را که تخلف کرده بودند، سرزنش فرمودند. ایشان در آخرین روز زندگی خود، هفت دینار اندوخته‌ی خویش را میان فقرا تقسیم کردند و در حالی که ذکر خدا بر لب داشتند؛ در روز ۲۸ صفر سال بازدهم هجرت رحلت فرمودند.

به این ترتیب، مردی بی‌نظیر از جهان رخت بر بست و دو یادگار گران‌بها یعنی قرآن و خاندان بزرگوارش را به جا نهاد. او مردی بود که به فرمان خدا، برای تبلیغ رسالت خویش ۲۳ سال سخت‌ترین رنج‌ها و شکنجه‌ها را تحمل کرد. با مطالعه‌ی مطلب زیر، هفت مورد از صفات پیامبر(ص) را در کلاس مورد بحث قرار دهید.

پیامبر(ص) از نگاه حضرت علی(ع)

حضرت علی(ع) می‌گوید: هرگاه کار جنگ بر ما سخت می‌شد، به رسول خدا پناه می‌بردیم. او عابدرین مردم روزگار خویش بود. اغلب روزها را روزه می‌گرفت و شب‌ها به نماز می‌ایستاد. زندگی اش در کمال سادگی می‌گذشت، زیراندازش حصیری از نی و برگ درخت خرما و غذاش اغلب نان جو و چند عدد خرما و گاهی نان و آب بود. به دست خود شیر می‌دوشید و گندم آسیاب می‌کرد و با وجود سادگی، نظافت و پاکیزگی را به دقت رعایت می‌کرد. ایشان بر مسوак کردن دندان‌ها و شستن بدن تأکید می‌فرمود. در شرم و حیا بی‌مانند بود و آرام و شمرده سخن می‌گفت و هیچ گاه زبانش را به دشنام نمی‌آورد. عدل و رحمت را به هم آمیخته بود و در عین بخشش بزرگوارانه، در اجرای عدالت، درباره‌ی هیچ کس کوتاهی و سستی نمی‌کرد. مکرر درباره‌ی زنان سفارش می‌فرمود و خود در کارهای منزل به آنان کمک می‌کرد. او پیامبر خدا، پارساترین بندگان، شجاعترین فرماندهان، عادل‌ترین حاکمان و دقیق‌ترین داوران و قضاوتگران، پدری با عطفت و همسری مهریان و برای همه‌ی مؤمنان، برادری دل‌سوز و غم‌خوار بود. زندگی او باید سرمشق زندگانی همه‌ی ما باشد.

پرسش و جستجو

۱- نخستین اقدام پیامبر (ص) پس از هجرت به مدینه چه بود؟

۲- غزوه چیست؟

۳- فتح مکه توسط مسلمانان، چه نتایجی به دنبال داشت؟

۴- حوادث مهم سال‌های دوم تا هشتم هجری را به ترتیب نام ببرید.

۵- مواد صلح حدیبیه چه بود؟

۶- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید :

الف - غزوه‌ی بدر در تزدیکی روی داد.

ب - پیامبر (ص) در غدیر خم را به جانشینی خود برگزید.

ج - پیشنهاد حفر خندق در شمال مدینه توسط مطرح شد.